

POLGÁRI KOLLÉGIUM

Polgári Szakág

Az Ítéltáblai Határozatok című folyóiratban 2007. évben megjelent határozatok

ÍH 2007/1/21.

Az eljáró bíróság részéről az eljárási határidők be nem tartása – jellegénél fogva – önmagában nem jelent személyhez fűződő jogsértést. Amennyiben a bíróság késedelme nem kifejezetten meghatározott személynek szól, az esetleges egyéni érzékenység önmagában nem indokolja az emberi méltósághoz való jog megsértésének megállapítását. [Ptk. 75. § (1) bek., 76. §; Bszi. 34. § (2) bek., 39. § j) pont; Pp. 67. § (1) bek. d) pont, 73/A. § a) pont, 73/C. § (1) bek. b) pont]
(Fővárosi Ítéltábla 2.Pf.21.068/2006/12.)

ÍH 2007/1/25.

Az elévülés megszakítása szempontjából a követelés bírósági úton történő érvényesítésének a perindítás, vagy azzal azonos megítélés alá eső jogcselekmény minősül. Az előzetes bizonyítás lefolytatása iránti nem peres eljárás nem tekinthető a keresetindítással azonos hatályúnak, ezért a követelés bíróság előtti érvényesítésének nem minősül. Az előzetes bizonyítás közvetlen célja ugyanis nem az igény érvényesítése, hanem annak előkészítése, az eljárás megindításának kérdésében való döntéshez szükséges adatok beszerzése. [Ptk. 325. § (1) bek., 327. § (1) bek.]
(Fővárosi Ítéltábla 6.Pf.21.338/2005/5.)

ÍH 2007/1/27.

Az építési engedélyezési eljárásban hozott államigazgatási határozatnak a polgári jogi jogviszonyokra nincs közvetlen hatása, az épületre vonatkozó bontási engedély a bérlemény „jogi megsemmisülését” és a bérleti szerződés megszűnését nem eredményezi. A bérbeadó szerződésszegésért való felelőssége fennáll, ha a bérleti szerződés tartama alatt – a bérleménynek a tulajdonos által kezdeményezett lebontása miatt – nem biztosítja a szerződés szerinti használatot a bérlő számára. [Ltv. 23. § (1) és (4) bek., Ptk. 312. § (2) bek.]
(Fővárosi Ítéltábla 5.Pf.20.724/2005/2.)

ÍH 2007/1/28.

A létfenntartás veszélyeztetettsége címén az ajándék visszakövetelésének joga a törvényi feltételekre figyelemmel kizárólag a megajándékozottal szemben érvényesíthető. Az ajándék téves feltevésre alapított visszakövetelése – a körülményektől függően – a megajándékozott örököseitől is indokolt lehet. *[Ptk. 582. § (1) és (3) bek.]*

(Fővárosi Ítéltábla 1.Pf.20.326/2006/7.)

ÍH 2007/1/29.

I. Az adatvédelmi törvény megkülönbözteti a közérdekű adatot a közérdekből nyilvános adattól. Közérdekből nyilvános adat csak olyan adat lehet, amely nem minősül közérdekű adatnak.

II. A közérdekből nyilvános adatok körének megítélése a közúti közlekedési szakemberek képzése – mint a közlekedési hatóság állami közfeladat ellátása körében végzett tevékenysége – során. *[1992. évi LXIII. törvény 19. § (1)-(4) bek., 20. § (1)-(3) bek., 1998. évi I. törvény 18. § (8) és (9) bek.]*

(Fővárosi Ítéltábla 8.Pf.20.677/2006/6.)

ÍH 2007/1/32.

I. A perköltség viseléséről – és ezen belül az ügyvédi munkadíj összegének meghatározásáról – a bíróságnak arra tekintettel kell határoznia, hogy a fél az általános forgalmi adó összegével növelt megbízási díj fizetésére köteles. *[Pp. 75. § (1) bek., 78. § (1) bek., 79. § (1) bek.; 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 1. §, 2. §, 4/A. §]*

II. A bíróság mérlegeléssel dönt abban a kérdésben, hogy a fél adott perbeli magatartása, cselekménye valóban sikertelen, illetve indokolatlanul késedelmes vagy szükségtelen volt-e és ezzel összefüggésben okozott-e felesleges költséget. *[Pp. 80. § (2) bek.]*

(Fővárosi Ítéltábla 14.Gf.40.482/2006/4.)

ÍH 2007/1/33.

A másodfokú bíróságnak a fellebbezési határidő elmulasztása miatt előterjesztett igazolási kérelmet elutasító végzése a másodfokú eljárásban hozott olyan határozat, amellyel szemben az első fokú eljárás szabályai szerint fellebbezésnek lenne helye. A jogorvoslati joggal összefüggésben benyújtott igazolási kérelem elutasítása a fél alapvető jogait érintő döntés, amellyel szemben a rendes jogorvoslati jogot biztosítani kell. *[Pp. 109. § (1) bek., 110. § (1) bek., 233. § (1) bek., 233/A. §]*

(Fővárosi Ítéltábla 2.Pkf.26.425/2006/3.)

ÍH 2007/2/64.

A közszereplő politikus személyének náci, nyilas eszmékkel történő minden alapot nélkülöző, indokolatlan összefüggésbe hozatala sérti a politikus jó hírnév és becsület védelméhez fűződő személyiségi jogait. *[Ptk. 75. §, 84. § (1) bek., 36/1992. (VI.1.) AB határozat]*

(Fővárosi Ítéltábla 2.Pf.21.335/2006/9.)

ÍH 2007/2/74.

Az ingatlan adásvételi szerződés eladója a szerződésben vállalt kötelezettségének eleget tesz, ha a vevő birtokba helyezése mellett, a tulajdonjog átruházásáról szóló, olyan érvényes okiratot szolgáltat, amely alkalmas arra, hogy annak alapján a vevő tulajdonjogát az ingatlan-nyilvántartásba bejegyeztethesse. A teljesítésnek nem feltétele, hogy a vevő tulajdonjogát az ingatlan-nyilvántartásban feltüntessék. Ezért a szolgáltatás és ellenszolgáltatás között fennálló, feltűnően nagy értékkülönbség miatt sérelmet szenvedő fél számára a megtámadási határidő az érvényes és bejegyzésre alkalmas okirat aláírása napján megkezdődik, a tulajdonjog ingatlan-nyilvántartásba való bejegyzése megtörténtéig a határidő kezdő időpontja nem hosszabbítható meg.

[Ptk. 117. § (3) bek., 236. § (1) bek., 365. § (1)-(3) bek.]

(Fővárosi Ítéltábla 6.Pf. 21.062/2006/8.)

ÍH 2007/2/75.

I. A szerződéseket valós tartalmuk alapján kell elbírálni, és ha a felek tényleges akaratának megfelelő megállapodás érvényes, a perbeli igényekről eszerint kell dönteni.

II. A Ptk.-ban szabályozott felfüggesztő feltétel az egész szerződés hatályba lépését érinti. Ha a szerződés szerint a szolgáltatások egy része azonnal esedékes, míg mások feltételhez kötöttek, akkor nem a szerződés hatályba lépése, hanem a teljesítés van feltételhez kötve.

III. Megbízási szerződés esetén a megbízó részéről való felmondás – ha alapos ok nélkül történt – nem szerződésszegési szankcióként, hanem a speciális rendelkezés alapján vált ki kártérítési kötelezettséget. A bizonyítási kötelezettség az általános szabályok szerint a megbízottat terheli, sikertelensége esetén a megbízotti díj arányos részére tarthat csak igényt. [Ptk. 207. § (1) bek., 228. §]

(Fővárosi Ítéltábla 5.Pf.20.985/2005/3.)

ÍH 2007/2/76.

Amennyiben a felek a megbízási díjat jutalék formájában, az elért eredmény meghatározott százalékában kötötték ki (sikerdíj), az eredmény elmaradása esetén a megbízottat díj nem illeti meg, és nem követelheti a díjnak a tevékenységével arányos részét sem. A sikerdíj, erre vonatkozó megállapodás hiányában, a megbízott részéről egyoldalúan nem váltható át az elvégzett munka mennyisége után számítandó megbízási díjra. [Ptk. 474. § (1)-(2) bek., 478. § (1)-(4) bek., 483. § (3)-(4) bek.]

(Fővárosi Ítéltábla 6.Pf.20.004/2005/5.)

ÍH 2007/2/79.

I. A társadalmi szervezet és a tagja közötti, a társadalmi szervezeti tagságból következően fennálló jogviszonyra a polgári jogi szerződésre vonatkozó szabályok nem alkalmazhatók. Az agrárpiaci rendtartásról szóló törvény rendelkezéseiből fakadó, a termékpálya szabályozás körében előírt tagi kötelezettségek teljesítésének elmulasztása esetén az azok érvényesítésével kapcsolatos igény azonban a Ptk. 7. § (1) bekezdése alapján bírósági útra tartozik.

II. A közhatalmi jogosítvánnyal is felruházott társadalmi szervezet működésének elhatárolása az egyesüléstől. [1993. évi VI. törvény 6. § (1) bek., 2003. évi XVI. törvény 2.§, 21. §, 1989. évi II. törvény 2. §, 3. §, 6. §, 9. §, Ptk. 7. § (1) bek., 74/H § (1) bek.] (Fővárosi Ítéltábla 4.Pf.20.105/207/4.)

ÍH 2007/3/112.

I. A közös tulajdon megszüntetése iránti kereset elutasítására általában akkor kerülhet csak sor, ha a közös tulajdon megszüntetése a tulajdonostárs kárára vagy jogos érdekeinek sérelmére történne.

II. Ha a házastársak a bontóperben a közös tulajdonú lakás használatát rendezték, az utóbb indított, közös tulajdon megszüntetése iránti perben az ingatlanban jogszerűen bentlakó és kiköltözést nem vállaló tulajdonostárs használati jogának – a korábbi jogerős döntéstől eltérő módon történő – megvonására, korlátozására a közös tulajdon megszüntetése okából vagy érdekében nincs lehetőség. [Ptk. 147. §, 148. §, Vht. 150. §, 151. §]

(Fővárosi Ítéltábla 1.Pf.21.432/2006/4.)

ÍH 2007/ 3/119.

A felelősségbiztosítónak a károsulttal szembeni helytállási kötelezettségét nem zárja ki önmagában az a körülmény, hogy nem vett részt a károsult és a biztosított károkozó közötti perben. A biztosító kizárólag a biztosított részére történő teljesítést tagadhatja meg a részvétele nélkül megkötött egyezség, illetve perben született határozat alapján. [Ptk. 559. §]

(Fővárosi Ítéltábla 6.Pf.21.013/2006/7.)

ÍH 2007/3/120.

I. Szükségtelen az Európai Bíróság előzetes döntéshozatali eljárásának kezdeményezése olyan közösségi jogi értelmezési kérdés tekintetében, amelyre vonatkozóan már más bíróság az előtte folyamatban lévő perben, azonos tények alapján előzetes döntéshozatali eljárást kezdeményezett. Ilyen esetben a per tárgyalásának felfüggesztése indokolt az Európai Bíróság előtti eljárás befejezéséig.

II. A képviselő-testület önálló jogi személyiség hiányában perbeli jogképességgel nem rendelkezik. [Pp. 155/A. §]

(Fővárosi Ítéltábla 5.Pkf.26.608/2006/2.)

ÍH 2007/3/121.

Ideiglenes intézkedés iránti kérelem elbírálásának szempontjai az Európai Unió irányelvének megfelelő jogalkotás elmulasztására alapított kártérítési kereset esetén.

[Pp. 156. §; Ptk. 339. §, 340. §, 341. §]

(Fővárosi Ítéltábla 5.Pkf.25.561/2006/1.)

ÍH 2007/3/122.

A megállapítási kereset előterjeszhetősége és eljárásjogi feltételeinek vizsgálata, amennyiben a kereseti kérelem annak megállapítására irányul, hogy a jogalkalmazási tevékenység az Európai Unió közösségi jogával ellentétes. [Pp. 123. §; Ptk. 341. §]

(Fővárosi Ítéltábla 5.Pf.20.340/2007/3.)

ÍH 2007/3/123.

A személyes költségmentes fél köteles együttműködni a részére kirendelt pártfogó ügyvéddel. Amennyiben e kötelezettségének nem tesz eleget és magatartásával folyamatosan akadályozza a pártfogó ügyvédet feladatának teljesítésében, helye lehet a költségmentesség utólagos megvonásának. [Pp. 8. § (2) bekezdés, 85. § (3) bekezdés, 86. § (1) bekezdés; 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 8. § (1) bekezdés c) pont]
(Fővárosi Ítéltábla 2.Pf.20.646/2005/70.)

ÍH 2007/4/158.

I. A képmáshoz fűződő személyiségi jog többféle alanyi jogot biztosít: nemcsak a képmás elkészítéséhez, hanem annak nyilvánosságra hozatalához is engedély szükséges és az érintett kizárólagos joga a személyéről készített fotó közzétételéhez való hozzájárulás is. Fénykép címlapon való közzététele akkor tekinthető jogszerűnek, ha a fénykép felhasználója a fényképfelvétel közzetéséhez szükséges hozzájáruló nyilatkozattal rendelkezik.

II. A nem vagyoni kártérítés megítélésének szempontjai. [Ptk. 75. §, 80. § (1)-(2) bek., 84. § (1) bek., 355. § (1) és (4) bek.]
(Fővárosi Ítéltábla 2.Pf.20.021/2005/4.)

ÍH 2007/4/159.

A politikai közszereplőre vonatkozó véleménynyilvánítás sajtó-helyreigazítási igényt nem alapoz meg, ha a sajtóban megjelent írás köztudomású tényeken alapuló, objektív valóságtartalommal bíró politikai véleményalkotást tartalmaz. [Ptk. 79. § (1) bek., 1986. évi II. törvény 2. § (1) bek.]
(Fővárosi Ítéltábla 2.Pf.21.156/2007/4.)

ÍH 2007/4/166.

Amennyiben a káresemény időpontjához képest az igényérvényesítés később történik, vagy a pertartam elhúzódása miatt a döntés időpontjáig az értékviszonyokban jelentős változás áll be, a bíróságnak lehetősége van arra, hogy a nem vagyoni kártérítés összegét az elbírálás idején érvényesülő értékviszonyok figyelembevételével határozza meg. [Ptk. 355. §]
(Fővárosi Ítéltábla 7.Pf.21.268/2006/4.)

ÍH 2007/4/168.

I. A fél által beszerzett szakértői vélemény olyan szakmai álláspont, amelyet a bíróság által kirendelt szakértő véleményével – amennyiben azzal ellentétes – egybe kell vetni, meg kell kísérelni az ellentmondások feloldását, az eltérő álláspontok ütköztetését.

II. Kártérítési perben a közbenső ítélet meghozatala feltételezi a kár bekövetkeztének bizonyítottságát. [1997. évi CLIV. törvény 77. § (3) bek., Pp. 235. § (1) bek.]
(Fővárosi Ítéltábla 7.Pf.21.242/2006/3.)

ÍH 2007/4/169.

I. Az ÁPV Zrt. közfeladatot ellátó szervnek minősül, amely az egész országra kiterjedően végzi tevékenységét az állami vagyonnal kapcsolatban. Ezért az ellene indított adat kiadása iránti per elbírálására a megyei bíróságnak van hatásköre.

II. A közérdekű adatokra vonatkozó kérelem előterjesztésekor irányadó jogszabályok alapján és az elutasító válasz által megszabott körben kell megítélni az adatközlés megtagadásának jogszerűségét.

III. Az állami vagyon hasznosításával illetve annak megszerzésével kapcsolatos adatok megismerhetők. [*Priv.tv. 1. §, 34/A. §, Avtv. 2. §, 19. §, 21. §, Ptk. 81. §*]
(Fővárosi Ítéltábla 8.Pf.20.970/2007/4.)

ÍH 2007/4/170.

Az olyan tartós fogyasztási cikkek esetén, amelyek rendeltetésüknél fogva nem rendelkezhetnek jellegzetes külső megjelenéssel, a jellegbitorlásra alapított keresetek elbírálásakor azt kell vizsgálnia a bíróságnak, hogy a szakmai ismeretekkel nem rendelkező vásárló számára egyértelműen megkülönböztethetőek-e a versenytársak termékei a csomagolás, illetve az áru megjelölése alapján [*1996. évi LVII. törvény (Tpv.) 6. §*].

(Fővárosi Ítéltábla 14.Gf.40.260/2005/4.)

ÍH 2007/4/174.

Biztosítási intézkedés csak akkor rendelhető el, ha annak általános és speciális feltételei együttesen fennállnak. A bíróságot a fél kérelmében megjelölt biztosítási intézkedés nem köti, a jogszabályi feltételek vizsgálata alapján dönt a biztosítási intézkedés elrendelése felől. Ha a fél zárlat elrendelése iránti kérelme nem alapos, azonban a pénzkövetelés biztosításának törvényi feltételei fennállnak, a kérelem nem utasítható el önmagában amiatt, hogy a zárlat elrendelésének nincs helye. [*Vht. 185. §, 187. §, Pp. 3. § (2) bek.; Ptk. 679. § (1) bek., 680. § (3) bek.*]

(Fővárosi Ítéltábla 3.Pkf.26.165/2007/1.)

A Bírósági Döntések Tára című folyóiratban 2007. évben megjelent határozatok

BDT 2007/1/1.

Ha a bank alkalmazottja – bűncselekményt is megvalósító módon – hamisítja a bank cégszerű aláírását azon a szerződésen, amelyet az ügyfél a bankfiókban, ügyfélfogadási időben, szokásos pénzügyi körülmények között ír alá, a jogviszony az ügyfél és a bank között létrejön, de a kötelező alakítás hiányában semmis. [*Ptk. 220. § (1), (2) bek., 348. § (1) bek.*]

(Fővárosi Ítéltábla 5.Pf.20.604/2006/3.)

BDT 2007/1/10.

Az öröklési szerződés bíróság általi módosítására – a felek érdekeinek együttes értékelésével – akkor kerülhet sor, ha az öröklési szerződés természetéből adódóan a tartási vagy az életjáradéki szerződési elemekben következik be lényeges változás. A szerződés módosítása nem érintheti az öröklési szerződés végintézkedés jellegét, a lekötött várományi vagyon körét. [*Ptk. 589. § (1) bek., 658. § (1) bek.*]

(Fővárosi Ítéltábla 1.Pf.20.687/2006/9.)

BDT 2007/1/18.

A végrehajtás felfüggesztése tárgyában hozott végzés ellen a Vht. rendelkezései alapján fellebbezésnek van helye, ezért nem alkalmazhatók a Pp.-nek a végzés elleni – így a tárgyalást felfüggesztő végzés elleni – fellebbezésre vonatkozó szabályai. [*Vht. 48. § (6) bek.*]

(Fővárosi Ítéltábla 3.Pkf.26.249/2006/1.)

BDT 2007/2/24.

I. A kezesség vállalása csak írásban történhet, a kezességi szerződés érvényessége nincs írásbeli alakhoz kötve, ezért a jogosult részéről a kezesség vállalásának elfogadása írásbeli alak nélkül (szóban, ráutaló magatartással) is megtörténhet.

II. Amennyiben a társasági szerződés a cégjegyzés érvényességét két képviseleti joggal rendelkező személy együttes aláírásához köti, az egyik képviselő esetenként külön felhatalmazhatja a másik képviselőt szerződés aláírására. [*Ptk. 216. § (1) bek., 219. § (1) bek., 272. § (1)-(2) bek.*]

(Fővárosi Ítéltábla 4.Pf.21.287/2006/5.)

BDT 2007/2/26.

Az elővásárlási jog gyakorlásának lehetősége közvetlenül az ingatlan elidegenítéséhez kötődik, ezért a jogosulttal az elidegenítést megvalósító jognyilatkozatot, a vételi ajánlatot kell közölni. Vételi jog alapítása esetén az adásvételi szerződés a vételi jog gyakorlása útján jön létre, az elővásárlási jog gyakorlásának lehetősége ezt követően nyílik meg, ezért a jogosulttal a vételi jog gyakorlására irányuló nyilatkozatot kell közölni. [*Ptk. 373. § (1), (6) bek., 375. § (1) bek.; Földtv. 10. § (1) bek. c) pont*]

(Fővárosi Ítéltábla 6.Pf.20.236/2006/5.)

BDT 2007/3/40.

A fogvatartásra vonatkozó jogszabályokban, valamint a Rendőrségi Szolgálati Szabályzatban rögzített előírások – így a kötelező orvosi vizsgálat elvégzésének – elmulasztása megalapozza az egészséghez és az emberi méltósághoz fűződő személyiségi jog megsértéséért fennálló felelősséget. [Alkotmány 54. § (1) bek., 59. § (1) bek.; Ptk. 75-76. §, 84. § (1) bek. a) pont; Rtv. 18. § (2) bek.; 19/1995. (XII. 13.) BM rendelet 17. § (1)-(2) bek.; 3/1995. (III.1.) BM rendelet 45. § (1) bek., (4)-(5) bek.] (Fővárosi Ítéltábla 2.Pf.20.980/2006/4.)

BDT 2007/3/51.

A másodfokú bíróságnak a fellebbezési határidő elmulasztása miatt előterjesztett igazolási kérelmet elutasító végzése a másodfokú eljárásban hozott olyan határozat, amellyel szemben az első fokú eljárás szabályai szerint fellebbezésnek lenne helye. A jogorvoslati joggal összefüggésben benyújtott igazolási kérelem elutasítása a fél alapvető jogait érintő döntés, amellyel szemben a rendes jogorvoslati jogot biztosítani kell. [Pp. 109. § (1) bek., 110. § (1) bek., 233. § (1) bek., 233/A. §; Bszi. 13. § (2) bek.] (Fővárosi Ítéltábla 2.Pkf.26.425/2006/3.)

BDT 2007/4/58.

I. Helyiségbérleti szerződésben az azonnali hatályú felmondás joga a bérbeadó részéről jogszerűen kiköthető. A felmondást követően a bérlő a helyiség használatára nem tarthat igényt, ezért a további használatra alapított kárigénye nem megalapozott.
II. Ha a bérbeadó a bérlő díjhátraléka miatt a törvényes zálogjogának gyakorlásával jogszerűen megakadályozza a bérlőnek az üzletben lévő árukészlet elvitelét, a bérlő akadályozása miatt – elmaradt haszonként – kártérítés igényt nem érvényesíthet. [Pp. 163. § (1) bek.; Lakás törvény 36. §; Ptk. 355. § (4) bek.] (Fővárosi Ítéltábla 5.Pf.21.287/2005/3.)

BDT 2007/4/68.

A szakmai kamara fegyelmi határozatának bírósági felülvizsgálatára irányuló kereset elbírálására a Pp. általános szabályai az irányadók. A bíróság a keresettel támadott határozat törvénysértő jellegét vizsgálhatja, és amennyiben azt törvénysértőnek találja, megsemmisíti, de nem utasíthatja a kamarát új eljárásra. [1996. évi LVIII. törvény 37. § (5) bek., 40. § (1), (6) bek.; Ptk. 65. § (6) bek.; 1989. évi II. törvény 3. § (1) bek., 6. § (1) bek.; 1987. évi XI. törvény 1. § (1) bek. f) pont] (Fővárosi Ítéltábla 4.Pf.21.618/2006/5.)

BDT 2007/5/71.

A rendezési terv folytán eltérő övezetbe átsorolt ingatlan tulajdonjogának korlátozása miatt a Ptk. 108. § (2) bekezdésében foglalt feltételek megvalósulása esetén a tulajdonost illeti meg a választás joga, hogy az ingatlan megvásárlását vagy kisajátítását kérje. Megvásárlásra irányuló kérelem esetén a kötelezett az ingatlan kisajátításának kezdeményezésével mentesülhet a megvásárlás kötelezettsége alól. Ha e lehetőséggel nem él és az ingatlan megvásárlásától is elzárkózik, a tulajdonos polgári perben alappal támaszt igényt arra, hogy a bíróság kötelezze az ingatlan megvásárlására. [Ptk. 108. § (2) bek.] (Fővárosi Ítéltábla 5.Pf.21.230/2005/3.)

BDT 2007/5/74.

A szerződés nyilvánvalóan jó erkölcsbe ütköző voltának megítélésénél nem a szerződő fél egyéni érdeksérelmét kell vizsgálni, hanem azt, hogy maga a jogügylet társadalmilag elítélendő-e, az általános társadalmi megítélés egyértelműen tisztességtelennek, elfogadhatatlannak tartja-e.

Érvénytelen az olyan kikötés, amely a jobb vagy kedvezőbb szolgáltatás ösztönzésére további díjfizetést úgy állapít meg, hogy az annak feltételül megjelölt, elérni kívánt többletcél már eleve biztos, de legalábbis a szerződő felek tudják – vagy megfelelő eljárás mellett tudniuk kell –, hogy a kedvezőbb szolgáltatás eléréséhez minden feltétel fennáll. Ilyen esetben a teljesítő félnek plusz eljárásra, ráfordításra nincs szüksége, ezért az ily módon meghatározott kikötés nyilvánvalóan a jó erkölcsbe ütközik. [*Ptk. 202. § (2) bek., 239. §*]

(Fővárosi Ítéltábla 3.Pf.20.870/2005/3.)

BDT 2007/5/79.

Öröklési jogi vita esetén a közjegyző – valamint a közjegyzői határozat elleni rendes jogorvoslati eljárásban a bíróság – hivatalból köteles vizsgálni a végintézkedés alaki érvényességi feltételeit, a hagyatékot alakilag érvénytelen végintézkedés alapján nem lehet átadni. A hagyaték ideiglenes átadása az öröklési jogi vitát érdemben nem dönti el, csak azt határozza meg, hogy a hagyatéokra igényt támasztó örökösök közül mely örökös kényszerül perben érvényesíteni az igényét. [*He. 60. § (1), (3) bek., 61. § (2) bek.; Pp. 3. § (2) bek.*]

(Fővárosi Ítéltábla 1.Pf.20.964/2006/6.)

BDT 2007/6/88.

A közszereplő politikus személyének náci, nyilas eszmékkel történő minden alapot nélkülöző, indokolatlan összefüggésbe hozatala sérti a politikus jó hírnév és becsület védelméhez fűződő személyiségi jogait. [*Ptk. 84. § (1) bek. a), b), c) és e) pont; Pp. 163. § (3) bek., 206. § (3) bek.*]

(Fővárosi Ítéltábla 2.Pf.21.335/2006/9.)

BDT 2007/6/92.

A törlési kereset csak a bejegyzés alapjául szolgáló szerződés érvénytelenségének megállapítása esetén vezethet sikerre, e keresetnek csupán jogcíme a bejegyzés alapjául szolgáló szerződés érvénytelensége. Ilyen esetben a jogmegóvást a bejegyzett tulajdonjog törlése szolgálja, így a megállapítási kereset eljárásjogi feltételei sem állnak fenn. Ezért az ítélet rendelkező részében az érvénytelenség megállapításának nincs helye, az csak az indokolásra tartozó kérdés. [*Pp. 123. §, Inytv. 62. § (1) bek. a) pont, 63. § (2) bek.*]

(Fővárosi Ítéltábla 6.Pf.20.525/2006/3.)

BDT 2007/6/95.

Közúti balesetben bekövetkezett halál esetén – életbiztosítási szerződés körében – a biztosító mentesüléséhez szükséges feltételeknek nem a közlekedési szabályszegések, hanem a biztosítási esemény – a biztosított halála – vonatkozásában kell megvalósulni. A biztosítónak a mentesüléshez azt kell igazolnia, hogy a biztosított szándékos vagy

súlyosan gondatlan magatartással idézte elő a halálos eredmény bekövetkezését. Ehhez nem szolgál alapul az enyhe fokú ittasság, illetve az elsőbbségi szabály megsértésével megvalósított szabályszegés. [Ptk. 536. (1) bek., 556. §, 560. §]
(Fővárosi Ítéltábla 6.Pf.20.975/2006/4.)

BDT 2007/6/103.

I. Az általános meghatalmazás egy konkrétan meghatározott bíróság előtti eljárásra szólhat, nincs helye az ország összes bírósága előtti eljárásra szóló általános meghatalmazás adásának.

II. A peren kívüli eljárásban felmerült költségeit kérelme alaptalansága esetén a kérelmező viseli. Nincs jogi lehetőség a bíróság jogszerű működésével felmerült költségeket az államra terhelni. [Pp. 73. § (1)-(2) bek., 78. § (1) bek.]
(Fővárosi Ítéltábla 4.Pkf.26.487/2006/2.)

BDT 2007/7-8/104.

I. Az állam jogszabályi rendelkezés hiányában nem felel a szervei tevékenységéért, így a büntetőügyben eljáró nyomozó hatóság eljárásáért és a büntetőeljárás felajánlásáért.

II. Az ártatlanság véelme nem személyhez fűződő jog, hanem a büntetőeljárás egyik alapelve, a megfelelő vagy tisztességes eljáráshoz való személyhez fűződő jog egyik – elsődlegesen büntetőeljáráshoz kapcsolódó – garanciális eleme, mely eljárásjogi normaként az eljárásban résztvevők egymáshoz való viszonyát rendezi. [Alkotmány 57. §; 10/1986. (IX. 1.) IM-BM együttes rendelet]
(Fővárosi Ítéltábla 1.Pf.21.304/2006/5.)

BDT 2007/7-8/109.

A közút kezelőjétől – mint erre szakosodott gazdálkodó szervezettől – elvárható, hogy a közlekedés biztonságát veszélyeztető útburkolati hibákat kijavítsa. Nem tesz eleget az út kezelője az általános elvárhatósági követelményeknek azzal, hogy veszélyt jelző tábla kihelyezésével hívja fel a gépjárművezetők figyelmét az egyenetlen úttestre. A figyelmeztető és a sebességkorlátozást előíró közúti jelzőtáblák kihelyezése a mentesülést addig eredményezheti, amíg a jogszabály által előírt határidőben meg nem kezdi, illetve el nem végzi a burkolat kijavítását. [Ptk. 339. § (1) bek.; 1988. évi I. törvény 34. § (1), (4) bek., 35. §; 6/1998. (III. 11.) KHVM rendelet 4. § (1) bek.]
(Fővárosi Ítéltábla 6.Pf.21.195/2006/3.)

BDT 2007/7-8/110.

I. A szövetkezet igazgatóságának elnöke a szövetkezet törvényes képviselője, az általa kötött jogügylet érvényességének nem feltétele, hogy a belső szerv felhatalmazásával rendelkezzen.

II. A szövetkezet legfőbb szerve által hozott határozatban foglalt joglemondást követően az igényt eredménnyel érvényesíteni nem lehet. [Sztv. 11. § (1) bek., 35. § (1) bek., 40. § (1) bek.; Ptk. 337. § (1), (3) bek., 36. §]
(Fővárosi Ítéltábla 5.Pf.20.664/2006/8.)

BDT 2007/7-8/113.

Amennyiben a megbízó sikerrel bizonyítja, hogy a megbízott megválasztásában, utasítással ellátásában és felügyeletében mulasztás nem terhelte, mentesül a megbízott által ilyen minőségében okozott kár megtérítése alól. [Ptk. 350. § (1) bek.]

(Fővárosi Ítéltábla 9.Pf.20.523/2006/3.)

BDT 2007/7-8/126.

I. Szükségtelen az Európai Bíróság előzetes döntéshozatali eljárásának kezdeményezése olyan közösségi jogi értelmezési kérdés tekintetében, amelyre vonatkozóan már más bíróság az előtte folyamatban lévő perben, azonos tények alapján előzetes döntéshozatali eljárást kezdeményezett. Ilyen esetben a per tárgyalásának felfüggesztése indokolt az Európai Bíróság előtti eljárás befejezéséig.

II. A képviselő-testület önálló jogi személyiség hiányában perbeli jogképességgel nem rendelkezik. [Ötv.9. § (1) bek.; Ptk.30. § (1) bek.; Pp.155/A. § (1) bek., 158. § (1) bek.] (Fővárosi Ítéltábla 5.Pkf.26.608/2006/2.)

BDT 2007/7-8/128.

A társadalmi szervezet alapszabályában alkotja meg a határozathozatali eljárás rendjére, a szavazás eredményességére vonatkozó szabályokat. Ezen belül helye lehet a szavazategyenlőség értelmezésének, akár a tartózkodás kizárásának is.

Erre irányuló alapszabályi rendelkezés hiányában szavazategyenlőség esetén a tartózkodó szavazatok nem sorolhatók sem a nem szavazatokhoz, sem pedig az igen szavazatokhoz. [Etv. 3. § (1) bek., 6. § (1) bek.; 2005. évi I. törvény 24. § (3) bek.]

(Fővárosi Ítéltábla 4.Pf.20.503/2007/3.)

BDT 2007/9/133.

I. Nem tartozik az épület hiányosságaiból eredő kár fogalmi körébe az épület tartozékának minősülő veszélyes üzem működéséből eredő kár. Ebből eredően az épület tulajdonosának helytállási kötelezettsége nem áll fenn.

II. A kár megtérítése iránti igény a kár bekövetkeztével válik esedékessé. Ha a jogellenes magatartás nyomban valamely személyiségi jog megsértését – a testi épség és egészség romlását – eredményezi, a nem vagyoni kárigény elévülése ezzel megkezdődik akkor is, ha utóbb következményei súlyosbodnak.

Az elmaradt haszon iránti kárigény elévülése csak akkor kezdődik, amikor a baleset folytán bekövetkezett munkaképesség-csökkenés első ízben vezet jövedelemkieséshez.

III. Ha a kár a károsult megbízás nélküli ügyvitelnek minősülő tevékenysége során következik be, nem mellőzhető a bizonyítás a beavatkozás helyénvalóságának megállapításához, illetve a széles körben fenyegető veszély elhárítása érdekében való beavatkozás szükségességének megállapításához. Amennyiben a széles körben fenyegető veszély veszélyes üzem működésével kapcsolatos, a károsult kára megtérítését az üzembentartótól alappal igényli. [Ptk. 325. § (1) bek., 326. § (1) bek., 345. § (1) bek., 352. §, 360. § (1) bek., 484. §]

(Fővárosi Ítéltábla 5.Pf.20.378/2006/4.)

BDT 2007/9/148.

A késedelmesen előterjesztett viszontkeresetet hivatalból elutasító végzés ellen nincs helye fellebbezésnek. [Pp. 147. § (1) bek., 233. § (3) bek. b) pont]

(Fővárosi Ítéltábla 9.Pkf.25.812/2006/3.)

BDT 2007/10/156.

Ha egy több szerződést magában foglaló okiratot a szerződő felek különböző minőségben írnak alá, a felek szerződéses nyilatkozatai mellett a szerződéskötés körülményeit, előzményeit és az adott szerződésre vonatkozó anyagi jogszabályban foglaltak tényleges megvalósulását is vizsgálni kell. Nem alanya a kölcsönszerződésnek az a fél, aki ténylegesen csak az ingatlanfedezetet biztosította, a kölcsönt azonban nem igényelte és felvételére nem is jogosult. [*Ptk. 207. § (1) bek., 523. § (1) bek.*]

(Fővárosi Ítéltábla 5.Pf.21.526/2006/3.)

BDT 2007/10/166.

Amennyiben a fél eljárási jogait nem jóhiszeműen gyakorolva azért terjeszt elő kereset-kiterjesztést, hogy ezáltal a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező, illetve a kijelölt bíróság eljárását ellehetetlenítse, a kizárás tárgyában határozó bíróságnak minden eszközt igénybe kell venni ahhoz, hogy – az eljárás ésszerű határidőn belül történő befejezéséhez való alapjog biztosítása érdekében – a feleket eljárási jogaik jóhiszemű gyakorlására szorítsa. [*Pp. 2. § (1) bek.*]

(Fővárosi Ítéltábla 9.Pkk.25.079/2007/2.)

BDT 2007/10/168.

A látszólagos keresethalmazatot alkotó vagylagos (esetlegesen) kereseti kérelmek esetén részítélettel nem lehet dönteni. Ilyen esetben a másodlagos kereseti kérelem elbírálásának – és e célból a tárgyalás elhalasztásának – szükségessége az elsődleges kereseti kérelemről hozott döntés tartalmától függ, nem pedig a részítélet hozatalának törvényben rögzített feltételei között felsorolt körülménytől. [*Pp. 213. § (2) bek.*]

(Fővárosi Ítéltábla 9.Pf.20.009/2007/6.)

BDT 2007/11/171.

A képmással való kizárólagos rendelkezési jog keretében az érintett a nyilvánosságra hozatalhoz való hozzájárulás megadásában, a felhasználáshoz való engedélyezésben nem korlátozható. Nemcsak a felvétel elkészítéséhez, hanem annak jogszerű felhasználásához is kifejezett és határozott hozzájárulás szükséges az ábrázolt személy részéről. [*Ptk. 75. § (1), (3) bek., 80. § (1)-(2) bek., 84. § (1) bek.*]

(Fővárosi Ítéltábla 2.Pf.20.271/2006/4.)

BDT 2007/11/172.

Amennyiben a jogszabály valamely kötelezettség teljesítésére vonatkozó határidő megváltoztatásával a szabályozást a kötelezett számára előnyösebbé teszi, kötelezettségét enyhíti, ez vonatkozik a jogszabály hatályba lépése előtti jogviszonyra is. A kötelezettnek az a mulasztása, hogy a korábbi rendelkezésben megjelölt időpontig nem tett eleget az épület akadálymentesítésére vonatkozó kötelezettségének, a kedvezőbb határidő folytán már nem minősül jogellenesnek. [*1987. évi XI. törvény 12. § (2) bek.*]

(Fővárosi Ítéltábla 2.Pf.20.383/2007/3.)

BDT 2007/12/192.

I. A külön törvény hatálya alá nem tartozó szellemi alkotás akkor részesül jogi védelemben, ha társadalmilag széles körben felhasználható és még nem vált

közkinccsé. E feltételek hiányában a jogsértés nem állapítható meg, és kártérítési kötelezettséget sem keletkezett a szellemi termék felhasználása.

II. Amennyiben a reklámügynökség által készített terméket a szerződésben engedélyezett felhasználási kört meghaladóan használja a megrendelő, az ezzel okozott kárért a szerződésszegés szabályai szerint felel. [*Ptk. 86. § (3) bek.*]

(Fővárosi Ítéltábla 8.Pf.20.648/2006/15.)

BDT 2007/12/198.

I. A közigazgatási jogkörben okozott kárért való felelősséget nem alapozza meg önmagában az a körülmény, hogy a közigazgatási perben a bíróság jogszabálysértőnek ítélte meg a közigazgatási szerv határozatát.

II. Szerencsejáték ügyben a jegyző előzetes hozzájárulása szakhatósági közreműködésnek minősül, a közigazgatási szerv a szakhatóság döntését nem változtathatja meg, attól nem térhet el, döntése meghozatalában a szakhatósági vélemény köti. A szakhatósági eljárás jogszerűségéért a közigazgatási szerv felelősséggel nem tartozik. [*Ptk. 349. §; Áe. 20. §, 26. § (1) bk., 48. § (2) bek.,; Szjtv. 36. § (1) bek.*]

(Fővárosi Ítéltábla 2.Pf.20.666/2007/3.)

BDT 2007/12/206.

A gazdasági kamara által 2000. október 31-ig megállapított és meg nem fizetett tagdíj köztartozás, amely adók módjára hajtható be, ezért ezen tagdíj megfizetésére irányuló kereset elbírálása nem tartozik bírósági hatáskörbe. [*1994. évi XVI. törvény 3. § (1) bek., 54. § (4) bek.; 1999. évi CXXI. törvény 3. § (1) bek., 42. §, 45. § (1) bek.; Art. 4. § (2) bek., 161. § (1) bek.*]

(Fővárosi Ítéltábla 4.Pf.20.177/2007/2.)